

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

1. Nazwa

HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY WSI KORYTÓW

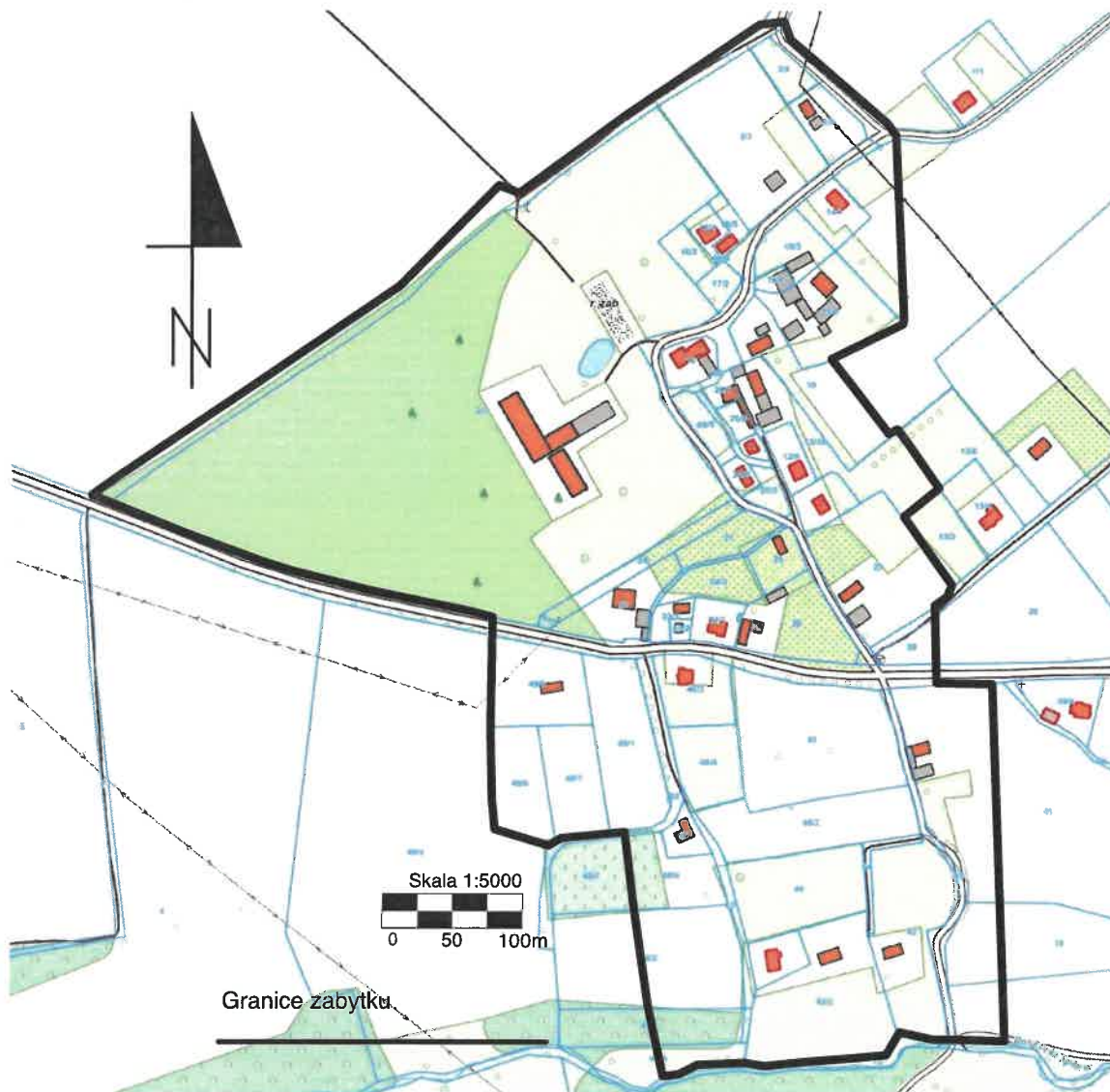
2. Czas powstania

poł. XIII – poł. XVII w. - poł XIX w.

3. Miejscowość

KORYTÓW

9. Materiały graficzne

4. Adres (ulica, nr posesji)

UKŁAD RURALISTYCZNY

5. Przynależność administracyjna

województwo: **DOLNOŚLĄSKIE**

powiat: **KŁODZKI**

gmina: **KŁODZKO**

6. Współrzędne geograficzne

50° 27' 23.411" N 16° 36' 4.247" E

7. Użytkowanie obecne

MIESZKALNE

ROLNICZE

8. Stan zachowania

5

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

NAZWY: Choritowe, Choritaw, Koritau, Cororaw, Korothow, Korotauwern, Karntaw, Korytau, Korytaw, Coritow, Kharitaw, Corythaw, Korithaw, Coritau, Koritau, Kartau

HISTORIA: Z uwagi na brak dokumentów pozwalających mniej więcej wskazać okres powstania Korytowa, przyjmuje się iż było to w poł. XIII w. - świadczy o tym fakt, że już w 1291 r. jest wzmiankowana jako wieś, której dziesięcinę król Wacław II nadał kościołowi w Kłodzku. Wieś nigdy nie osiągnęła dużych rozmiarów, czego przyczyną był najprawdopodobniej fakt, że w okolicy znajdowało się wiele rozległych wsi. Dla przykładu w 1653 r. znajdowało się tu tylko 16 gospodarstw. Wiadomo również, że w XVIII w. wzniesiono tutaj pałac. Ok. 1782 r. właścicielem Korytowa, który zamieszkiwało wówczas 4 kmieci, 16 zagrodników chałupników, był lokalny magnat hrabia von Haugwitz. W XIX w., pomimo częstej zmiany właścicieli, wieś dość dobrze się rozwinęła – oprócz pałacu znajdował się tutaj również folwark i 2 gorzelnie. Pomimo swoich walorów krajobrazowych, Korytów nie stał się osadą turystyczną. Po zmianach ludnościowych w 1945 r. mieszkańcy również trudnili się przede wszystkim rolnictwem.

Korytów to bardzo niewielka wieś o nieregularnym układzie, który pierwotnie był całkowicie podporządkowany dużemu założeniu pałacowemu wraz z okazałym, rozległym parkiem. Zabudowę stanowią przede wszystkim budynki mieszkalne i gospodarcze murowane, pochodzące z 2 poł. XIX i XX w. Historyczny układ ruralistyczny jest bardzo dobrze zachowany i widoczny w terenie.

Istniejące zagrożenia, postulaty konserwatorskie, źródła i literatura – załącznik do karty ewidencyjnej nr 1.

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

02 sierpnia 2024 r.

Jędrzej Sochocki-Musiał

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ**Nr 1**

1. Miejscowość	KORYTÓW	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres	6. Zawartość załącznika
2. Gmina	KŁODZKO	HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY WSI KORYTÓW	ISTNIEJĄCE ZAGROŻENIA POSTULATY KONSERWATORSKIE ŹRÓDŁA I LITERATURA
3. Powiat	KŁODZKI		
4. Województwo	DOLNOŚLĄSKIE		

ISTNIEJĄCE ZAGROŻENIA:

- a) zatracenie historycznie ukształtowanego układu ruralistycznego wsi
- b) przebudowa i niezgodne z doktryną konserwatorską prace remontowe historycznej zabytkowej zabudowy mieszkalnej i gospodarczej
- c) utrata historycznie ukształtowanego krajobrazu kulturowego spowodowane ahistoryczną i niekontrolowaną budową nowych obiektów mieszkalnych
- d) zniszczenie, destrukcja (a co za tym idzie utrata wartości) i wtórna parcelacja zespołu pałacowo-folwarcznego wpisanego do rejestru zabytków
- e) nadmierne zwiększanie intensywności zabudowy oraz lokowanie nowej zabudowy w miejscach historycznie nieuzasadnionych

POSTULATY KONSERWATORSKIE:

- a) prace remontowe, konserwatorskie i rewitalizacja zespołu pałacowo-parkowego
- b) zachowanie historycznych parceli – przede wszystkich w granicach zespołu pałacowo-parkowego
- c) rozbudowa wsi z poszanowaniem historycznego ukształtowanego układu ruralistycznego
- d) budowa nowych obiektów z zastosowaniem materiałów występujących w budownictwie lokalnym oraz z zachowaniem cech charakterystycznych dla Kotliny Kłodzkiej
- e) prace remontowe i modernizacyjne przy historycznej zabudowie mieszkalnej i gospodarczej należy prowadzić z zachowaniem i poszanowaniem oryginalnej substancji zabytkowej
- f) zachowanie i uzupełnienie historycznie ukształtowanych założeń zieleni
- g) zachowanie i konserwacja małej architektury sakralnej
- h) prace przy obiektach zabytkowych należy prowadzić w uzgodnieniu ze służbami konserwatorskimi

ŹRÓDŁA I LITERATURA

Dehio-Handbuch der Kunstdenkmäler in Polen *Schlesien*, Berlin 2005.

Knie J., *Alphabetisch-statistisch-topographische Uebersicht der Dörfer, Flecken, Städte und andern Orte der Königl. Preuß. Provinz Schlesien*, 1845.

Kögler J., *Die Chroniken der Grafschaft Glatz*, Glatz 1841.

Perzyński M., *Gminy wiejskiej Kłodzko skarby i osobliwości. Przewodnik dla dociekliwych*, Wrocław 2001.

Słownik geografii turystycznej Sudetów, T. 15: Kotlina Kłodzka i Rów Górnej Nysy, Wrocław 1994.

Kartografia

Messtischblatt Glatz 5565, ok. 1930 r.

Opracowanie załącznika:
(data i podpis)

02 sierpnia 2024r.
Jędrzej Sochocki-Musiał